

اثر راپامایسین بر رگ زایی در پرده کوریوآلتونیک جوجه

سعیده ظفر بالازاد^{۱*}، دکتر کاظم پریور^۲، دکتر جواد بهار آرا^۳، دکتر هما محسنی کوچصفهانی^۴

- ۱- دانشجوی دکترا تخصصی بیولوژی تکوین جانوری دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران، تهران، ایران
- ۲- استاد، دکترا تخصصی بیولوژی تکوین جانوری، گروه زیست شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران، تهران، ایران
- ۳- استادیار، دکترا تخصصی بیولوژی تکوین جانوری، گروه زیست شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی مشهد، مشهد، ایران
- ۴- استادیار، دکترا تخصصی بیولوژی تکوین جانوری، گروه زیست شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران، تهران، ایران

تاریخ دریافت ۲۲/۱۰/۸۷، تاریخ پذیرش ۲۳/۰۲/۸۸

چکیده

مقدمه: آنژیوژنر فرایندی پیچیده است که در وضعیت‌های فیزیولوژیک و پاتولوژیک نظری پیشرفته و متاستاز تومور مشاهده می‌شود لذا هدف درمانی بسیاری از داروهای ضد تومور می‌باشد. راپامایسین از داروهای مهار کننده سیستم ایمنی است که در سال‌های اخیر در کنترل رشد تومورهای سرطانی کاربرد بالینی یافته است. در این پژوهش اثر راپامایسین بر آنژیوژنر در پرده کوریوآلتونیک جوجه بررسی شد.

رووش کار: در طی یک مطالعه تجربی تعداد ۴۲ عدد تخم مرغ نطفه‌دار نژاد راس به طور تصادفی در ۳ گروه شاهد، شاهد آزمایشگاهی و تیمار تقسیم شدند. در روز دوم انکوباسیون روى تخم مرغ‌ها پنجره ایجاد گردید. روز هشتم پرده کوریوآلتونیک در گروه شاهد آزمایشگاهی با دایمیتل سولفوکساید و در گروه تیماربا محلول راپامایسین آغشته گردید. روز دوازدهم از تمام نمونه‌ها به کمک فوتواتسترئومیکروسکوپ تحقیقاتی عکس تهیه شد و تعداد و طول انشعبابات عروقی روی پرده کوریوآلتونیک اندازه‌گیری گردید. داده‌های کمی حاصل به کمک آزمون t تحلیل شد ($p < 0.05$).

نتایج: میانگین تعداد ($42 \pm 7/26$) و طول ($5/0.5 \pm 5/0.5$ سانتی متر) انشعبابات عروقی در نمونه‌های شاهد با تعداد ($42/93 \pm 8/37$) و طول ($55/66 \pm 10/44$ سانتی متر) انشعبابات عروقی در شاهد آزمایشگاهی هیچ‌گونه اختلاف معنی‌داری نشان نداد. مقایسه میانگین تعداد ($44/55 \pm 5/28$) و طول ($29/36 \pm 10/22$ سانتی متر) انشعبابات در تیمار با شاهد، کاهش معنی‌دار نشان داد ($p < 0.05$).

نتیجه گیری: راپامایسین دارای اثر مهاری بر آنژیوژنر پرده کوریوآلتونیک جوجه می‌باشد و تعداد و طول انشعبابات عروقی را در اطراف محل تیمار کاهش می‌دهد.

واژگان کلیدی: آنژیوژنر، پرده کوریوآلتونیک، راپامایسین، تومور

*نویسنده مسئول: مشهد، خیابان راهنمایی دانشکده علوم پایه دانشگاه آزاد اسلامی مشهد، گروه زیست شناسی

Email: Mojgan-zafar@yahoo.com